

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt vores arbejde – Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

Formanden skriver	side 2
Årsmøde Dansk Slægtsgårdsforening 2020	side 3
Nørupgård ved Jordrup	side 5
Nørup kirke	side 9
Gerhard de Lichtenberg	side 9
Kjeldkær	side 10
Frihedsbroen	side 11
Nyt fra kredsene	side 13
Tilmelding til årsmøde 2020	side 15
Kommende kredsaktiviteter	side 16

Tidsskrift for
Dansk Slægtsgårdsforening

Februar - marts - april 2020

Nr. 461 - 77. årgang

Nørupgård ved Jordrup

SLÆGTSGÅRDEN

LÆR AF FORTIDEN - LEV I NUTIDEN - VIRK FOR FREMTIDEN

Stiftet 5. juli 1941

www.slaegtsgaardsforeningen.dk

Kasserer:

Connie F. Neumann, Valmuevænget 8, Grønnemose. 5560 Aarup.
Tlf. 40 30 35 52. E-mail zenta1@outlook.dk

Medlemsadministrator:

Inger Marie Wibholm, Sdr. Boulevard 12, 4930 Maribo.
Tlf. 54 78 09 02 og 21 62 20 88. E-mail iwibholm@gmail.com

Hovedbestyrelsen:

Formand:

Gunhild Olesen Møller,
»Bronzehave«,
Strædet 38, 7990 Øster Assels.
Mobil 23 32 92 10.
gunhildom@gmail.com
(Formand: Midtjysk kreds)

Næstformand:

Niels Ole Volhøj
»Volhøj«
Bettevej 38, V. Tversted, 9881 Bindslev
Tlf. 40 89 74 92
enovolhøj@mail.dk
(Formand: Vendsysselkredsen)
(Formand: Arkivudvalget)

Jens Brogaard Jensen

»Maglehøjgård«,
Hammerbakke 3, 4050 Skibby
Tlf. 47 52 99 18
jensbjensen@privat.dk
(Formand: Nordsjællandskredsen)

Jens Ole Munch

Søndre Alle 6, 3700 Rønne
Tlf. 51 95 17 22
lisa@munch.li
(Formand: Bornholmkredsen)

Karen Andersen,

»Baungaard«,
Vollerupvej 70, 4400 Kalundborg
Tlf. 29 26 20 13
vollerupvej70@gmail.com
(Formand: Vestsjællandskredsen)

Jørgen Elholm,

»Østergård«,
Helgesvej 55, 4160 Herlufmagle.
40 33 50 69.
Elholm@lollands.net.
(Formand: Sjælland Syd kredsen)

Hans Jørgen Hansen

»Bregnholt«,
Adelgade 88, 4880 Nysted.
Tlf. 54 86 42 22.
bregnholtpc@hotmail.dk
(Formand: Lolland/Falster kredsen)
(Medlem af forretningsudvalget)

Peder Høite Hansen,

»Revningegård«,
Revningevej 116, 5300 Kerteminde
Tlf. 65 32 13 87
Peder.revninge@gmail.com
(Formand: Fynskredsen)

Paul Henrik Hansen

Tøndervej 31, Alslev. 6230 Rødskro
Tlf. 51 78 27 25
E-mail skaarupellen@hotmail.com
(Formand: Sønderjyllandskredsen)

Harry Jensen

»Lille Stræde«,
Sønderbyvej 1, 6900 Skjern.
Tlf. 40 17 36 90
Harry.Jensen@Staubing.dk
(Formand: Ringkøbingkredsen)

Steffen Buch Juul

»Jæggergården«,
Høllundvej 6, Høllund, 7100 Vejle.
Tlf. 75 86 54 93.
steffen42@icloud.com
(Formand: Vejlekedsen)

Vibeke Binnerup

Hovedvejen 138, 8963 Auning
Tlf. 60 72 55 68.
Vibeke@vestdjursnet.dk
(Formand: Århuskredsen)

Mads P. Christensen

»Als Nygaard«
Petersborgvej 11, Als,
9560 Hadsund
Tlf. 21 55 59 50
mathy@postkasse.net
(Formand: Himmerlandskredsen)

Formanden skriver:

En nu afdød herre med samme efternavn som jeg gik ind for at vise rettidig omhu. Det er en god leveregel at have for øje. Dansk Slægtsgårdsforening har i år 2019 ifølge kassereren haft 748 betalende medlemmer, hvilket er 134 færre end i år 2018. Som følge heraf en mindre indtægt på 40.000 kontingentkroner. Medlemstabet fordeler sig jævnt over hele landet, og to kredse har under 40 medlemmer. For fem år siden på HB-mødet ville den tidligere formand Peder Mouritsen have foreningen nedlagt og fik HB's opbakning til den idé. Undtagen to kredse Lolland/Falster og Midtjysk Kreds, hvor vi var to nyvalgte formænd, der syntes at det var ærgerligt. Der er forsvundet mange medlemmer i de fem år der er gået, så jeg syntes at det var ved tide at få nogle svar på hvordan man så på situationen ude i de enkelte kredse, så jeg bad i mit nytårsbrev kredsene om de ville komme med en tilkendegivelse inden den 15. januar 2020. Ikke alle kredse har svaret og en enkelt kreds har først møde i februar. Det overordnede svar var at der er stemning for at landsforeningen fortsætter, så det er der vi står nu. Jeg kan lige indføje, at det ikke alle steder er de samme formænd som for fem år siden. Kun Bornholms Kredsen svarede at de ønskede foreningen nedlagt, dog uden at sætte årstal på, men at de med udgangen af indeværende år 2020 nedlagde sig som kreds. Det er jo også sket tidligere at kredse har opgivet arbejdet. Fx er Midtjysk Kreds genstartet for en del år siden. Der har jo også engang været en kreds der har dækket den vestlige del af Sønderjylland.

Det siger jo sig selv, at det koster at drive en forening, der udgiver et blad i papirform fem gange om året og drifte en landsdækkende forening, men eftersom der ikke er tilgæet HB ved undertegnede noget forslag om nedlæggelse her per 1. februar kommer der ikke noget forslag til behandling i årsmødet i Vejle maj 2020. En eventuel nedlæggelse skal behandles i to på hinanden følgende årsmøder. Det glæder mig meget, at der er så stor opbakning til at holde gang i foreningen så længe økonomien tillader det. Der er stadig en formue i foreningen, men der tæres på den. Så det er godt at arkivalierne fra Slægtsgårdsarkivet nu er sikret på bedste måde og arkivdriften udfaset. Det var rettidig omhu.

Vi har fået ny medlemsadministrator idet Inger Marie Wibholm fra Maribo nu igen er tiltrådt. Torben Videbæk tiltrådte 1. januar 2019, men et enigt forretningsudvalg besluttede kort før jul at afbryde samarbejdet med T. Videbæk da opgaven som medlemsadministrator ikke var forløbet som forventet. Dels var medlemslisterne ikke ajourført så der var sendt blade ud i december til 844 medlemmer ifølge trykkeriet, hvilket næsten er 100 mere end der har betalt kontingent. Dvs. 500 blade på et år. Jeg havde gentagne gange rykket for hovedlisten, men modtog den først den 20. dec. I. M. Wibholm arbejder nu med listerne, så det håber vi der kommer styr på.

Jeg har for nylig deltaget i to møder i Landboforening Limfjord i Skive. Det var begge gode arrangementer med godt 100 deltagere. Ved Nytårskur 2020 var tidl. kommunikationsdirektør i Danish Crown Anne Villemoes hovedtaler, og de satiriske udtalelser om landbrugets mange organisationer fik en gevaldig bredside. For som hun påpegede i dansk landbrug, står vi i selvforståelsen sammen, men alle disse organisationer skal jo mene noget for ellers har de ingen berettigelse. Ved generalforsamlingen forleden blev ordet givet til endnu en Anne, denne gang direktør på Axelberg for Landbrug & Fødevarer Anne L. Ahnung, en gæv kvinde med solide rødder i landbruget. Her var budskabet lidt det samme, ryk sammen i bussen og fortæl, hvad I står for. Landbruget bliver mere og mere fjern for mange mennesker. Vi har masser af gode historier at byde på og ikke mindst os på slægtsgårdene.

Ellers har jeg brugt en del tid på at få årsmødeprogrammet færdigt i samarbejde med Steffen Buch Juul i Vejle kredsen. Det er et godt og alsidigt program som vi kan se frem til.

Gunhild Olesen Møller

Adresseændringer

bedes meddelt foreningens medlemsadministrator:
Inger Marie Wibholm, Sdr. Boulevard 12, 4930 Maribo.
Tlf. 54 78 09 02 og 21 62 20 88. E-mail iwibholm@gmail.com

Redaktion:

Ole G. Nielsen
Bøgeparken 25 B, 4241 Vemmeløv
Tlf. 24 93 34 12
OleGN@mail.tele.dk

Nr. 462 udkommer omkring
den 1. maj 2020.
Deadline for indlæg 1. april 2020

Eftertryk tilladt med kildeangivelse.

Tryk:

Jannerup Grafisk
Vallensbækvej 61
2625 Vallensbæk
Tlf. 58 52 52 22
jannerup@jannerup.dk

Årsmøde

Dansk Slægtsgårdsforening

22.-24. maj 2020

Fredag den 22. maj. Fortur

- Kl. 08.00 Afgang m. bus fra Rosengård, Kirkevej 26. Kværkeby, 4100 Ringsted.
- Kl. 10.30 Opsamling. Velas (tidl. Centrovic) Damsbovej 11. 5492 Vissenbjerg
- Kl. 11.00 Renæssanceslottet Harritslevgård. Assensvej 3. 5400 Bogense
Guidet rundtur, frokost, kaffe med chokolade-brownie. Inkl. 1 øl/vand.
- Kl. 15.00 Næste besøgssted er Nørupgård, Fynslundvej 59. 6064 Jordrup
MEP Asger Christensen og han hustru Inge tager imod på slægtsgården.

Indtjekning fra kl. 14.00 på hotellet.
Udtjekning kl. 10.00 ved afrejse.

- Kl. 18.00 Vingsted. Spisning to retter og en kop aftenkaffe. Drikkevarer: Egen betaling.
Efter aftensmaden vil Jens Simonsen, Vargaarde ved Hejls fortælle om sin slægt beskrevet i bogen "Fra fæstebonde til farmer".

Lørdag den 23. maj

- Kl. 09.00 Afgang fra Vingsted
- Kl. 09.30 Besøg i "Gårdhaven". Kærbøllingvej 10. 7182 Bredsten
En børnehave til 48 børn indrettet i en tidligere svinestald
Ejerne Bente og Aage Johansen viser rundt og fortæller om stedet
- Kl. 10.15 Afgang fra "Gårdhaven"
- Kl. 10.45 Ankomst til "Engmarkgård". Engmarksvej 2. 7323 Give
En økologisk kvæggård med 250 ha, 230 jerseykøer og 350 ungdyr/kalve.
Gården er med i et driftsselskab med 8 andre landmænd og i et foderselskab der laver foder til 800 køer og omfatter 1250 ha.
Ejere Tina og Martin Tving Bruun
Herefter går vi/kører til nabogården Loftlundvej 15. Afstand 300 m.
Tina er økonoma og vi spiser en platte af gårdens produkter. Inkl. 1 øl/vand
Platten indtages hos forældrene Birgit og Jens-Erik Tving på nabogården
- Kl. 12.45 Afgang fra Loftlundvej 15. 7323 Give.
- Kl. 13.15 Ankomst til Historisk Værksted i Vingsted. Skyttevej 12. 7182 Bredsten
Stedet ligger 10 minutters gang fra hotellet. En guide fortæller om stedet
- Kl. 14.15 Afgang til Vingsted, Hotel & Conferencecenter
- Kl. 15.00 Kaffe med lagkage og frugt.

- Kl. 16.00 Årsmødet åbnes officielt.
- Kl. 19.00 Festmiddag med tre retter. Inkl. 1 glas skænket hvidvin. Øvrige drikkevarer er for egen regning.
Kaffe med småkager. Festsange.
Festtale ved MEP Asger Christensen. Ved evt. afbud findes en anden taler.
Hyggemusik ved Jørgen Houmøller.
Aftenen slutter med dans til midnat.

Søndag den 24. maj

- Evt. ledige pladser i bussen tilbydes til folk der vil stille bilen ved hotellet. Der er kørelejlighed til Vingsted Hotel efter frokosten på Bredehus.
- Kl. 08.30 Afgang til Nørup Kirke. De Lichtenbergs Vej 32. Nørup. 7182 Bredsten.
- Kl. 09.00 Andagt. Herefter fortæller præsten Heinrich W. Pedersen om kirken og Engelsholm Slot, hvor kirken tidligere hørte under
Herefter fortælling om Vejle Ådal og den særprægede natur vi kører igennem til næste besøgssted.
- Kl. 10.15 Afgang fra Nørup Kirke
- Kl. 10.30 Ankomst til Tørskind Grusgrav. Tørskindvej 98A. 6040 Egtved
Robert Jacobsens Skulpturpark. Fortælling om stedet og kort stop ved Ravningbroen, som vi kører forbi til næste besøgssted
Der bydes på en øl/vand i løbet af turen.
- Kl. 11.00 Ankomst til det lille gods Keldkjær. Keldkærvej 3. 7182 Bredsten.
Godsejer Jens Jensen vil fortælle om stedet.
Driftsleder Knud Jeppesen vil fortælle om skovbruget og driften, samt om sin tilgang til den off. debat og læserbreve
- Kl. 12.45 Ankomst til Hotel Bredehus. Kirkegade 25. 7182 Bredsten
Frokost med flere retter. Lagkage og kaffe. Drikkevarer egen betaling
- Kl. 14.30 Årsmødet 2020 slutter

Dagsorden for årsmødet:

1. Sang og velkomst.
2. Valg af dirigent og 2 stemmetællere.
3. Formandens beretning.
4. Beretning for Slægtsgårdsarkivet.
5. Beretningerne drøftes.
6. Godkendelse af regnskab og budget.
7. Behandling af indkomne forslag.
8. Valg af landsformand.
9. Valg af revisorer.
10. Mødested for årsmødet i 2021.
11. Eventuelt.

Mødeudgifter årsmøde 22.-24. maj 2020

Der skal på forhånd betales for:

Fredag	Fortur med bus fra Sjælland til Vingsted og kørsel i bus under hele årsmødet inkl. fællesudg.	1.000,00 kr.
	Besøg på Harritslevgård, entré og guide Frokost, kaffe m. brownie, 1 øl/vand	325,00 kr.
	Besøg på Nørupgård i Jordrup Middag m. to retter og en kop kaffe Aftenforedrag m. Jens Simonsen. inkl. fællesudg.	330,00 kr.
Lørdag	Besøg på Gårdhaven og Engmarkgård Der serveres en platte inkl. 1øl/vand Guide på Historisk Værksted. inkl. fællesudg.	150,00 kr.
	Årsmøde kaffe m. lagkage og frugt. Lokaleleje og fællesudg.	110,00 kr.
	Festaften m. tre retter inkl. 1 glas skænket hvidvin. Kaffe m. småkager, festtaler, musik og dans til midnat. Festsange, inkl. fællesudg.	580,00 kr.
Søndag	Nørup Kirke, Tørskind Grusgrav, Kjeldkær Gods Frokost, kaffe m. lagkage. inkl. fællesud.	290,00 kr.
Samlet pris for bustur og årsmøde	Per deltager i dobbeltværelse	3.880,00 kr.
	Per deltager i enkeltværelse	4.475,00 kr.
	Pris dobbeltværelse inkl. morgenmad per nat	1.095,00 kr.
	Pris enkeltværelse inkl. morgenmad per nat.	845,00 kr.
	Drikkevarer er for egen regning, ellers er det nævnt	
Afbud	Eventuelle afbud bedes meddelt snarest og skriftligt til kasserer Connie Neumann, hvis betaling skal undgås.	

Tilmelding til Dansk Slægtsgårdsforenings årsmøde 22.-24. maj 2020. Skema side 15.

JENS OG ANNA JENSENS FOND

Dansk Slægtsgårdsforening administrerer Jens og Anna Jensens Fond,
der uddeler rejselegatertil unge, der vil uddanne sig
i teoretisk eller praktisk landbrug i udlandet.

Legatportioner på 5.000 og 10.000 kr. uddeles til ansøgere,
der for at komme i betragtning, er i udlandet mindst 6 eller 8 måneder.

Ansøgningsfrist er 1. maj

Ansøgning sendes til:
Carl Martin Christensen, Rugvænget 5, 5400 Bogense.
kate.cmc@dukamail.dk

Nørupgård ved Jordrup

På forturen til årsmødet besøger vi Nørupgård, der ejes af Asger Christensen, som er medlem af Europaparlamentet. I 1991 udgav Inge og Peter Schelde 1. udgave af deres gårds historie "Nørupgård og dens beboere gennem mere end 200 år". I 2017 kom 2. udgave, som var en opdatering ved Jens Schelde. Denne artikel om Nørupgård er baseret på den meget omfattende gård- og slægtshistorie.

Historien om "Nørupgård" og de mennesker der har haft deres gang og virke gennem godt 200 år, vil blive en blanding af mennesker og gårde i Lejrskov og omliggende sogne. idet slægterne og gårdene i mange tilfælde har en nøje tilknytning til hinanden gennem adskillige generationer. Den største del af gårdene på disse egne er frikøbte gårde fra Koldinghus rytterdistrikts besiddelser fra Lillebælt i øst til ca. Midtjylland i vest, og fra den gamle grænse i syd op til Vejleegnen i nord.

Krongodserne begyndte omkring 1765 at sælge ud af deres besiddelser til fæstebønderne på gårdene, som frigårde til privat eje, således også for "Nørupgårds" vedkommende. "Nørupgård" har omtrent haft det samme areal gennem alle årene 92 - 93 ha, muligvis købt sammen fra 2 gårde. Der er to gange i 1833 og 1953 købt jord til, til gengæld er der solgt noget jord fra, da Trolldhedebanen blev anlagt omkring 1917 - 18, og dels ved mageskifte og vejforlægninger op gennem årene.

"Nørupgård" er beliggende i den nordlige ende af den lille by Vrå. Før kommunalreformen i 1970 hørte Lejrskov sogn til Ribe amt. Gården ligger ca. 12 km nordvest for Kolding. Der er godt 13 tdr. hartkorn. Jordboniteten er ret god med gennemgående god muldjord på lerunderlag, mod vest svær stiv lerjord. En del kuperet terræn mod syd til engene, hvor en bæk udgør skellet. Nord for agerjorden ligger Vrå Skov, gårdens del er 11 ha.

Nørupgårds ejere gennem tiderne

Der er nogen usikkerhed om Hans Pedersen og hans kone Anna Ther-kildsdatter. De er forældre til Therkild Hansen, der er 1. ejer i slægten af "Nørupgård". De har muligvis haft en fæstegård under "Nebbegård" i Gårslev sogn. Vi ved ikke ret meget om disse mennesker, andet end de havde en søn som hed Therkild Hansen, som står opført på folketællingslisten i 1787 som gårdbeboer og hans kone Else Jørgensdatter som madmor.

1. generation: Therkild Hansen og Else Jørgensdatter 1783-1804

Therkild Hansen f. 1741 gift med Else Jørgensdatter f. 1742.

De kom til "Nørupgård" omkring 1783, idet yngste barn, Hans Therkildsen, er født den 25. 7. 1784 og døbt i Lejrskov Kirke. Therkild Hansen var på dette tidspunkt 42 år. De fik skøde på "Nørupgård" den 28. 6. 1791.

De havde forinden været bestyrere eller fæstere på gården. Ejeren hed Kaisen på dette tidspunkt.

Therkild Hansen og Else Jørgensdatter havde forinden fæstegården "Svinholt" fra 1768, under hovedgården "Nebbegård".

De fik 5 børn.

Den ældste hed Jørgen Therkildsen, og han overtog gården.

2. generation: Jørgen Therkildsen og Mette Kirstine Jensdatter 1804-1820

Jørgen Therkildsen var født i 1770. Han blev gift den 15. 10. 1803 med Mette Kirstine Jensdatter født den 6. 2. 1774 på Hvolbøl i Lejrskov.

Som ældste søn af Therkild Hansen fik han skøde på "Nørupgård" den 21. 12. 1804. Prisen var 850 rd.

Der blev født 6 børn i ægteskabet. Den næstældste søn, Jens Jørgensen blev senere ejer af "Nørupgård". Der havde dog forinden været en Jens mere, der døde inden han blev 1 år.

Jørgen Therkildsen blev ikke nogen gammel mand. Han døde 27. 6. 1820 af kolik, som blev til blodstyrning, står der i kirkebogen. Han blev 50 år. Enken, Mette Kirstine, sad tilbage med 6 børn i alderen fra 3 til 16 år. Da var der ikke noget, der hed enkepension, og gården skulle drives videre. Enken, Mette Kirstine Jensdatter giftede sig den 14. 10. 1820 med Laurids Poulsen fra Gauerslund ved Børkop. Der kom ingen børn i ægteskabet.

Laurids Poulsen døde den 26. 4. 1835, 45 år gammel. Mette Kirstine fortsatte driften af "Nørupgård" indtil 1843. De sidste år ved hjælp af datteren Kirsten og hendes mand Søren Buhl.

3. generation: Jens Jørgensen og Ane Magdalene Schelde 1843-1866

Jens Jørgensen var født 1.1 1808 og gift 2.10. 1830 med Ane Magdalene Schelde født 12. 8. 1800. Det var hende, der bragte Schelde navnet ind på "Nørupgård" som slægtsnavn. De fik skøde på "Nørupgård" 13. maj 1843. Prisen var 9030 Rigsdaler.

I ægteskabet kom fem børn, nr. 3 i rækken hed Chresten Jensen Schelde, og han blev ejer af gården.

Efter giftermålet i 1830 overtog de Ane Magdalene Scheldes fødegård. Gård nr. 3 i Lejrskov kaldet "Lysgård", som de drev i 13 år indtil 1843, hvor de overtog "Nørupgård".

Ane Magdalenes fader Christen Jensen Schelde var sognefoged i Lejrskov, men var født på gård nr. 11 i Ferup kaldet "Toftvang", hvor slægtsnavnet Schelde kan føres tilbage til 1679 og muligvis endnu længere tilbage.

Jens Jørgensen arvede sognefogedhvervet efter sin svigerfar. På gården har man et klenodie, en huspostil, i læderbind fra den dag familien flyttede ind på "Nørupgård", hvor Jens Jørgensen skriver på det første blad 21. 6. 1843, hvor jeg med min familie flyttede ind på min slægtsgård underteg-

net Jens Jørgensen, p.t. sogneforstander. Bogen er udgivet i Bergen 1768. Skriften er dansk.

Jens Jørgensen var 35 år, da han overtog "Nørupgård". Han har åbenbart været en dygtig og driftig mand, idet han opbyggede en helt ny gård i disse år. Stuehuset med hans og hustruens navne står endnu på tavlerne over den 3. dør, som nu er sløjfet. Kun søjlerne ved siden er tilbage, ligesom søjlerne ved de 2 bestående døre mod gårdspladsen. Nederst på navnetavlen står 1847. Huset er 30 m. i længden og 10,20 m bredt. Et ganske anseeligt stuehus med stråtag, som i 1942 er blevet til rødt tegltag og kvist med frontgavl mod syd til gårdspladsen.

I marken kan man endnu finde spor efter Jens Jørgensen i form af drænledninger, selv om rørene ikke er store, 1 til 1,5 tommer. Der er stadig en del rørledninger, som fungerer udmærket, i den svære stive lerjord mod vest. Der har rørene holdt sig rene, så de ikke er fyldt op med sand eller okker. Rørene ligger ca. 1 m dybt, som var en stor dybde på det tidspunkt.

I slægtsbogen skriv Peter Schelde: "I skødet til bedstefar, Christen Schelde, står, at han skulle bygge et aftægts hus i haven til sine forældre. Jeg er sikker på, at selv om det var bedstefar, der skulle bygge huset, så er det nok Jens Jørgensen, der har bestemt, hvordan huset skulle se ud. Det står i dag, nøjagtig som det blev bygget i 1866, som en ret så herskabelig villa, med høje vinduer og dobbelte døre i de fleste af rummene. Der blev plantet en allé af lindetræer mod syd og kastanjetræer mod nord, som stadig findes."

4. generation: Christen Schelde og Ane Louise Cathrine Andersdatter Schmidt 1866-1899

Christen Schelde født 7.10. 1836. Gift 10.11. 1865 med Ane Louise Cathrine Andersdatter Schmidt født 29. 3. 1841 i Egholt. De fik skøde på "Nørupgård" dateret 24.11. 1866 til en pris på 19.000 Rigsdaler + aftægtsydelse anslået til 7.700 Rigsdaler. Der kom 8 børn i ægteskabet. Nr. 3 – Jens Jørgen Schelde – blev 5. generation.

Christen Schelde byggede, som allerede nævnt, aftægts-huset i haven 1866. Samme år blev bygget et gårdmejeri, som sidebygning til stuehuset mod nord i haven. Årstallet 1866 sidder i den nordre gavl. Mejeriet var godt bygget med hulmur og luftventiler både ved grunden indvendig og under tagskægget udvendig, så der kunne luftes ud, så temperaturen kunne holdes på et lavt niveau.

Man kan læse i bedstefars regnskaber fra den tid, at der er købt fløde fra nabogårdene. Der blev lavet smør og ost.

Der blev ansat en mejerske og en medhjælper foruden en dyrlæge.

Ifølge folketællingslisten i 1880 var der 24 daglige mennesker på "Nørupgård", hvoraf familien med børn udgjorde 8 personer, resten, 16 personer, var ansat i bedriften på forskellig vis. Smørret og osten blev solgt i Kolding og Esbjerg og andre steder. Skolemesteren i Vrå Rytterskole købte sit smør på gården, hvor prisen i 1892 var fra 1,08 til 1,14 kr. pr. pund. Mejeriet fungerede i godt 20 år. Andelsmejeriet i Højrup blev oprettet i 1888. Gårdmejeriet overgik til brænde- og oplagsrum.

5. generation:

Jens Jørgensen Schelde 1899-1950

Jens Jørgensen Schelde født 2. 3. 1872 gift 13. 10. 1899 med Kathrine Jørgensen født 18.3. 1872. Jens Jørgensen Schelde og Kathrine Jørgensen var således næstsøskende-børn.

I ægteskabet var der 11 børn.

Kathrine Jørgensen døde 29. 10. 1916 efter et langt og strengt sygeleje med kræft. Jens Jørgen Schelde sad med 11 børn i alderen 2½ til 16 år.

Så kom Karen Gydesen, født 30. 8. 1885, som husbestyrerinde på "Nørupgård". Hun lagde et meget stort arbejde på gården, og den 19. 12. 1917 blev hun gift med Jens Jørgensen Schelde. Der kom 4 børn i ægteskabet. Det ældste var sønnen Peter Schelde født 10. 9. 1918, og han blev den næste ejer af gården.

I Jens Jørgensen Schelde tid begyndte mekaniseringen så småt at komme i gang. Omkring århundredeskiftet blev der på egnen oprettet et ejerlav, som købte en dampmaskine og et større tærskværk, der kunne gå på omgang, så alle kunne få tærsket deres korn relativt hurtigt, i stedet for at stå med plejlen i laden hele vinteren og foråret med.

Efter århundredeskiftet blev der købt en Rudsax radsåmaskine og lidt senere en selvbinder til at høste kornet.

Jens Jørgensen Schelde drev i mange år avl med jyske heste, som blev udstillet på dyrskuer og ungskuer. Nogle gange lykkedes det at opnå fløjplads. I 1940 da bilen på grund af krigen blev klodset op, og det ikke var muligt at købe benzin, da købte far et par lette heste til at køre med til kirke, og når familien skulle besøges. Den ene var en oldenborghoppe med stamtavle. Den gav meget gode efterkommere, som klarede sig godt ved skuer og kåringer. Adskillige gange med fløjpladser.

6. generation:

Peter Schelde og Hanne Eriksen 1950-1989

Peter Schelde født 20. 9. 1918 blev 1. 6. 1945 gift med (Johanne Marie) Hanne Eriksen. Peter Schelde havde fra

1. november 1944 forpagtet Nørupgård, som han overtog efter faderens død.

De fik 5 børn.

I slægtsbogen fortæller Peter Schelde: 1. juni 1950 fik vi skøde på slægtsgården "Nørupgård". Da var ejendomsværdien steget til 149.000 kr. Købesummen blev godt det dobbelte 315.000 kr. + aftægtsydelse, som var kapitaliseret og indregnet i prisen anslået til 77.000 kr.

Aftægtshuset, som var bygget til min oldefar og oldemor, var på det tidspunkt, hvor vi blev gift, beboet af Anna og Hans Nielsen som fodermesterfolk. De begyndte som nygifte 1. november 1923. De fik 4 børn, som var på alder med de yngste af vores søskendeflok. Det var ikke den slags mennesker, man sagde op, fordi huset skulle bruges til sit formål som aftægtshus. Vi børn gik meget i stalden sammen og legede med deres børn. Hans var en meget retfærdig mand. Der blev aldrig gjort forskel, på hans egne børn og vi søskende. Vi fik en god opdragelse sammen med hans egne børn. Han var tillige en meget god ordensmand, der satte en ære i at udføre sit arbejde så godt som muligt. De fortsatte som fodermesterpar efter at vi overtog "Nørupgård" 1950 og blev ved til sin død oktober 1970. De sidste år fra 1960 passede han grisene og haven, og en yngre overtog pasningen af kobesætningen. Anna Nielsen boende i Havehuset til 1973, hvor hun kom på plejehjemmet i Hoven. Hun var en del gangbesværet, men altid i godt humør og godt tilfreds. Hendes ældste søn Ove og hans kone Gerda boede i nærheden af plejehjemmet. Vi var hvert år med til hendes fødselsdag den 12. august, så længe hun levede. Hun opnåede at fejre sin 90-års fødselsdag med en fin fest. Hun boede i Havehuset i 50 år. Hans og Anna Nielsen ligger begravet i familiegravstedet på Lejrskov Kirkegård. Vi ærer deres minde.

Efter overtagelsen 1. 6. 1950 blev der i sommeren 1951 bygget ny svinestald til fedegrise. Der stod i forvejen en meget gammel stald, som blev ryddet. Der blev bygget en ny med plads til 130 grise. Samme år blev der bygget en 8 m. høj beton silo 4 m. i diameter til ensilage til kørerne. 1953 blev der bygget et nyt maskinhus på 30 x 9 m. efterhånden som maskinparken voksede, og der kom mere isenkram til.

Peter Schelde beretter: "I 1948 blev den første traktor købt en Farmal H og den næste i 1954, og senere da hestene blev sat ud, et par stykker mere. Mejetærskeren holdt sit indtog i 1960, 1 Massey Ferguson selvkørende med korn-tank. Den blev i årenes løb skiftet ud et par gange, så den tredje var i gang, da vi solgte gården i 1982. Kostalden blev moderniseret med riste og gylleanlæg samt rørmalkningsanlæg og køletank til mælk i 1960. Hestestalden og den østlige ende af laden blev ombygget til sostald til ca.

50 søer, og stier til smågrise i 1970 som selvbyg. Forkarlen Knud Sørensen var en dygtig håndværker, så ved fælles hjælp fik vi stalden gjort færdig i løbet af efteråret, så vi kunne tage den i brug efter jul. I resten af laden blev der bygget siloer til opbevaring af korn også selvbyg. Træet hentede vi i skoven. Byggeriet kunne på den måde laves relativt billig. Der var plads til ca. 600 td. korn. I forvejen havde vi kornmagasinerne med tørreri til ca. 700 td.

I 1977 blev der bygget ny løsdriftstald og malkestald med tankrum og motorrum + toilet og et lille kontor. Der var plads til 75 køer. Den gamle stald blev indrettet til kvier og kalve. Vi købte en god S.D.M. besætning 20 køer i Gislum ved Års, som supplement til den bestående kobesætning. Den 17. oktober 1977 blev stalden taget i brug. Den helt gamle kalvestald, som skulle være skrottet, fik vi efter nogle år isoleret på vægge, og delvis på spærene, efter at loftet var blevet fjernet. Stalden blev indrettet til baby afdeling for kalve i enkelt bokse, med plads til godt 30 stykker. Det var nok den første oprindelige kostald med bagfodring. Far fortalte, at han kunne huske, hvordan køerne blev sluppet løse, for at drikke vand fra brønden i det ene hjørne af stalden. Vi fik brug for plads til småkalve, da besætningen med det større antal køer, blev kørt ind til fuld produktion. Den ældste kofamilie kan føres tilbage efter mor til dattersystemet til 1914. Vi sluttede med i 1979 at opføre en gastæt "Assentoft" ensilagesilo 21 m. høj med et indhold på 917 m³, med udtagerorgan. Der stod i 1982 en nogenlunde moderne gård til næste generation.

Der blev også tid til lidt offentligt arbejde uden for bedriften, blandt andet fra 1966 - 12 år i kommunalbestyrelsen. De første 3 år som borgmester i Lejrskov-Jordrup kommune, indtil sammenlægningen med Skanderup kommune i 1969 et år inden kommunalreformen i 1970. Efter en del forhandlinger blev der flertal i kommunalbestyrelserne for sammenslutning fra 1. april 1969 til Lunderskov kommune, hvor jeg fortsatte som viceborgmester til 1978.

I menighedsrådet i Lejrskov fik jeg sæde i 1962 som kirkeværg, og en del af tiden som regnskabsfører. Jeg fortsatte til 1982. Der blev også plads i søndagsskolearbejdet som medarbejder i godt en snes år, samt i bestyrelsen for Missionshuset i Lejrskov en lang årrække.

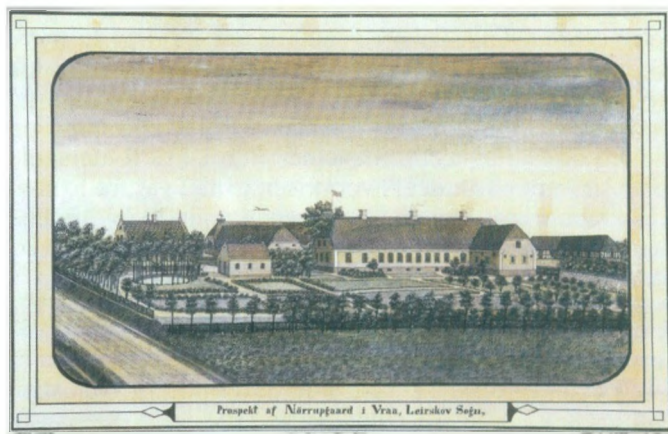
I Højrup Andelsmejeris bestyrelse blev det til en længere årrække. De sidste 7-8 år som formand, indtil mejeriet blev nedlagt 1/10 1971.

I Koldingkredsens kvægavlforening blev det til 20 år som repræsentant for S.D.M. afdelingen fra 1963 - 1983. I Koldingkredsens fællesledelse for kontrolforeningsarbejdet var jeg formand en årrække.

Desuden var jeg med i bestyrelsen for Oldenborg Hesteavlforening for Vejen og Omegn, der blev oprettet i 1944. Jeg var også medlem af repræsentantskabet for Kolding Låne- og Discontokasse. Efter fusionen til Aktivbanken i bankrådet for denne bank i Kolding.

Tiden og årene gik og vi nærmede os afslutningen på de 38 gode år vi fik på "Nørupgård", og næste generation skulle tage over. Vi fik dog en lille forlængelse på 4 år, efter at de unge havde overtaget "Nørupgård" i 1982. Vores datter, Inge og hendes mand Asger Christensen, boede de første 4 år i Havehuset eller aftægtsboligen.

Inge var på det tidspunkt under uddannelse til sygeplejerske under Vejle Amt, så det var ikke lige sagen at skulle være husmor med stort hus og 6-7 daglige mennesker, så vi fortsatte med at bo på "Nørupgård" og holde hus og hjem til 13. juli 1986. Da var Inge færdig med sin uddannelse og var blevet fast ansat på Kolding Sygehus.

"Nørupgård" tegnet i 1877 af tegneren C. J. Jespersen Ensted.

Den 13. juli 1986 byttede vi rundt, så Inge og Asger kom til at bo på "Nørupgård", og vi flyttede til Havehuset."

7. generation: Knud Schelde og Anette Brandenburg og Inge Schelde og Asger Bank Møller Christensen 1882-1989.

De to familier oprettede interessentskabet "Nørupgård" i 1982, men efter Knuds død 6. 5. 1989 blev det opløst, så Asger og Inge blev eneejere.

Knud Schelde født 5. 3. 1958, gift 8. 8. 1987 med Anette Brandenburg født 10. 9. 1961, det fik datteren Sara født 28. 6. 1988.

Den 1. 7. 1986 købte interessentskabet nabogården "Korsvanggård" på 44 ha., så der ialt er 137 ha. jord samlet i et stykke med kommunevejen til Jordrup midt igennem.

Knud og Anette flyttede ind på gården. Begge gårde blev drevet sammen. Asger passede kreaturerne og Knud stod for driften af jorden og grisene. Det var en god arbejdsfordeling. De kunne afløse hinanden om søndagen og ved ferie. Der var ansat en medarbejder foruden.

Efter 7 gode års samarbejde blev Knud syg i foråret 1989, af en muskelsygdom, der lammede hans lemmer. Sygdommen brede sig til åndedrætsorganerne, og han kom på intensivafdelingen. 6. maj 1989 døde Knud.

I/S Nørupgård blev opløst og Asger Christensen og Inge Schelde blev eneejere af Nørupgård.

Inge Schelde født 28. 11. 1962 og blev gift 11. 6. 1982 med Asger Christensen født 8. 1. 1958. Han er søn af Tinne og Johannes Christensen "Forsum Møllegård" ved Tarm.

De har børnene: Peter Schelde Christensen, Johan Schelde Christensen, Simon Schelde Christensen og Anne Marie Schelde.

I dag er der 620 malkekøer foruden opdræt. Der hører 250 ha til gården og yderligere drives 100 ha. I dag går der dagligt 8 ansatte på gården.

Asger Christensen

Asger Christensen begyndte sin organisatoriske virksomhed i Landboudommen, hvor han var formand 1982-1984. Politisk engagerede han sig i Venstre, og blev valgt til Kolding Byråd. Her er han formand for Kolding Havn. Asger Christensen stillede op til valget til Europa-Parlamentet i 2014 og endte som anden supplæant. Ved Europa-parlamentsvalget i 2019 opnåede han valg.

Efter Asger Christensen er valgt til Europaparlamentet, har sønnen Peter overtaget driften af Nørupgård, hvor han er 8. generation.

Nørup kirke

Søndag formiddag begynder med morgenandagt i Nørup Kirke, som med sin udsmykning er meget interessant og ganske overdådig.

Når man kommer til Nørup kirke, ser den umiddelbart meget ordinær ud, men når man står inde i kirkerummet, er den noget ganske særligt.

Kirken består af det traditionelle romanske kor og skib samt sengotisk tårn. Der er kapel fra 1621 og våbenhus fra 1733.

Godsejer Gerh. de Lichtenberg gennemførte 1732-33 en større ombygning og fornyede en stor del af inventaret. Tårnet fik lanternespir over en løgkuppel og skibet hvælvedes samtidig med en del ændringer ved murværket. Gerh. de Lichtenberg lod det nye inventar udforme i akantusbarok.

Altartavlen har relief af bl. a. korsfæstelsen og opstandelsen. Lille fontelukke med både baldakin og fontehimmel over den romanske granitfont Prædikestol med siddende dyder og himmel med en fugl i sin rede. Stoleværk med malede sentenser og allegorier samt et stort pulpitur med bibelske billeder. I kapellet bag udskårne trædøre og smedejernsgitter et epitafium med knælende helfigur i sandsten og marmor over Margrethe Lange (død 1622) og hendes 2. mand Knud Brahe.

Margrethe Lange arvede Engelsholm. Hun blev i 1584 gift med Knud Brahe, broder til Tyge Brahe. Knud Brahe lod

opføre renæssanceslottet, som hovedbygning til Engelsholm. Gerh. de Lichtenberg ombyggede Brahes bygning til et hus i barokkens stil.

Herregårdskirken Nørup er et af de smukkeste eksempler på den gennemførte "enevoldsbarokisering" af kirkerummet, hvorved handels- og godsmatadoren Gerh. de Lichtenberg fik opfyldt sit forlangende om en samlet, ensartet, pompøs og fornemt interiør.

Gerhard de Lichtenberg

Gerhard Hansen de Lichtenberg var født den 9. april 1697 i Horsens, og her døde han 19. juli 1764.

Han blev født under navnet Gerhard Hansen. Hans forældre var begge ud af handelsslægter. Faderen Hans Christensen var en kendt købmand i Horsens, der handlede sammen med flensborgeren Heinrich Lichtenberg. Hans Christensen giftede sig 1696 med dennes søster Geske Lichtenberg. Geske døde i barselsseng året efter, men sønnen Gerhard Hansen overlevede. Han blev sandsynligvis væsentligst opdraget hos morbroren, hvis efternavn han antog. 14 år gammel sendtes han til Flensborg for videreuddannelse. Efter sin hjemkomst blev han kompagnon med faderen og onklen, og 1728 ægtede han Bodil Hofgaard (1711-1795), der var datter af Horsens' borgmester Steffen Hofgaard.

Gerhard Hansen Lichtenbergs interesser var dog ikke kun ved handelen. 1731 købte han Engelsholm og Kjeldkær ved Vejle. Og lidt efter lidt fjøes flere godser til, herunder Haraldskær, Merringgård, Ussinggård og Serridslevgård, alle i Vejle-Horsens-egnen. Dertil kommer Lindbjerggård ovre mod Varde og 1748 Bidstrup ved Langå. Efter faderens og onklens død i henholdsvis 1740 og 1745 var han blevet en hovedrig mand, og fra kammerråd (1729) steg han hurtig til kancelliråd, justitsråd og 1749 etatsråd. I 1739 blev han tillige adlet under navnet de Lichtenberg.

Han omfattede sine mange besiddelser med stor interesse. I Horsens opførte han et palæ på Søndergade, Den

Lichtenbergske Gaard, i dag bedre kendt som Jørgensens Hotel. Herregårdene blev moderniserede, og rundt om den anlagdes haver med terrasser og springvand. I Horsens betænkte han også rundhåndet de offentlige institutioner, således Klosterkirken og Latinskolen med sit bibliotek. Den danske Skole og de fattige sammesteds fik ligeledes gaver. De mange sognekirker under hans godser var han ivrig for at istandsætte og udsmykke. Karakteristisk for disse arbejder er, at kirkerne fik ejendommelige løgkuppeler på kirketårnene. Eksempler er Nørup Kirke, Vor Frelsers Kirke, Granslev Kirke og Ølsted Kirke.

Både ved kirkebyggeriet og på Engelsholm og Bidstrup engagerede Lichtenberg barokbygmesteren Nicolaus Hinrich Rieman. Lichtenberg blev Riemans største kunde.

I driften af godserne var han både human og initiativrig. Således opstartede han en del industrier ved godserne. Straks efter at have overtaget Engelsholm anlagde han her en papirmølle, og på Haraldskær Fabrik producerede han geværer og forarbejdede kobber, søm og ler. I klosterkirken i Horsens findes et stort epitafium over ham og hans slægt, som han lod Diderik Gercken påbegynde 1738. Godset Bidstrup gjorde han 1763 til et stamhus for den Lichtenbergske slægt, og året efter døde han og fik en imponerende begravelse bekostet af Horsens købstad. Hans enke overlevede ham i godt 30 år

Kjeldkær

Årsmødeudflugten slutter med besøg på hovedgården Kjeldkær, der med sin nye hovedbygning bliver en interessant oplevelse.

Indtil en brand lagde hovedbygningen i ruin den 8. april 1990, havde Kjeldkær en smuk, enkel klassicistisk hovedbygning i et etage over høj kælder og med gennemgående frontispice.

På frontispicen til gårdsiden var en sandstenstavle, som bar følgende inskription:

*Da Sytten Hundrede og Syv Gange Ti man skrev,
Fra gammel Bindingsværk saa smukt en Grundmur blev
Hver Sten fra Bunden af, der er i disse Vægge
Har Hr. Hans Steenstrup og Hans Resen ladet lægge
Gid deres Afkom maa besidde Kjeldkærgaard
Saalænge Tag og Mur og Kamp og Klip bestaar*

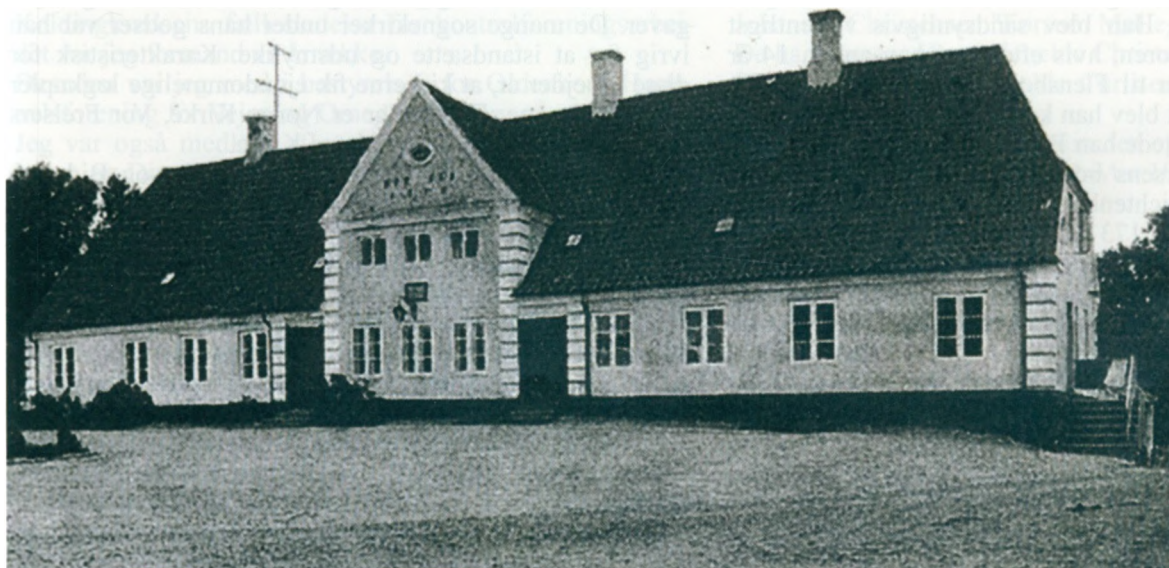
Hans Severin Steenstrups hovedbygning nedbrændte i 1990, hvorefter daværende ejer Søren Ulbæk lod den nuværende opføre. Denne er i grundmur, i to etager og med tegltag.

Den 550 kvm. store hovedbygning i sin oprindelige skikkelse blev opført i 1992, og det er tegnet af arkitektfirmaet Fritz & Molkte fra Århus.

Efter ejerskiftet i 2012 besluttede den nye ejer, godsejer Jens Teglgård Jensen, Hvolgård, at hovedbygningen skulle være hvid, og der på den tårnagtige udbygning skulle sættes et spir.

Ejerhistorie

Kjeldkær tilhørte den kendte adelsslægt Panter, bl.a. den selvbestaltede småkonge Laurens Jonsen Panter i de urolige tider omkring 1340. Hans barnebarns hustru, Mette

Den gamle
Hovedbygning
er nedbrændt og
nedrevet 1990

Pedersdatter Present, arvede senere Kjeldkær. Da hun snart efter i en ung alder blev enke, giftede hun sig yderligere to gange. De børn, der kom ud af de tre ægteskaber, arvede gården, og ejerforholdene i den periode er derfor meget uklare. Dertil kom at arvelodder både blev solgt og pantsat mellem de forskellige ejere.

Døtrene Karen og Grethe Hardenberg havde giftet sig med henholdsvis Claus Daa og Claus Bryske, mens deres niece havde giftet sig med den rige adelsmand Mogens Gøye, og de var alle meget interesseret i gården. Også Hardenberglægten - fra det første ægteskab - ejede en del af godset.

Til at starte med boede Grethe Engelbrecht og Claus Bryske på Kjeldkær, selv om den egentlig var ejet af flere parter. Claus Bryske gjorde i løbet af 1480'erne krav på endnu flere gårde, og i år 1500 fulgte hans svigersøn Ebbe Strangesen hans eksempel ved at kræve Kjeldkær til sin familie. Ebbe Strangesen kender vi blandt andet fra drabet på Poul Laxmand. Ebbe Strangesen var med til at dræbe ham, men blev ikke dømt, fordi Poul Laxmand blev kendt skyldig i landsforræderi. Tværtimod blev Ebbe Strangesen snart efter belønnet med en plads i rigsrådet. Han byttede sig til en større del af godset omkring Kjeldkær, og da han døde i 1507, giftede hans enke, Kirsten Bryske, sig med Henneke von Ahlefeldt, der bl.a. var amtmand i Kiel. Den nye mand på Kjeldkær sikrede sig også gården i 1517, men døde snart efter.

Da de to ægtemænd var døde, kom en ny mand ind i manegen, men denne gang var det niecen Mette Albrechtsdatter Bryskes mand, Mogens Gøye, der gjorde krav på godset. Han havde allerede gennem årene forsøgt at få mere af det gennem en blanding af opkøb, retssager og forlig, men det var ikke lykkedes ham. Nu satte han alle sejl til, selv om han ikke ligefrem manglede jordegods. I 1523 købte han Claus Daas enkes og hendes arvingers andele af godset, og ni år senere kunne han kalde sig enejer af Kjeldkær.

Bryske-slægten havde dog ikke givet op. Kirsten Ulfstand, der var Claus Bryskes svigerdatter, kastede sig ud i en lang og indædt kamp med Mogens Gøye om arveretten til gården. Da han døde i 1544, skulle man tro, tingene så lysere ud for Kirsten Ulfstand, men Mogens Gøyes barnebarn, Peder Oxe, viste sig at være lige så utrættelig og godsgrisk som sin morfader.

Da Kirsten Ulfstand på et tidspunkt ikke overholdt det forlig, de havde indgået, lykkedes det Peder Oxe at vriste godset fra hende i 1549. Få år senere var han dog nødt til at forlade landet, fordi han ragede uklar med Christian III og blev forvist på grund af økonomiske uenigheder. I den proces blev al hans ejendom konfiskeret, men hans arvinger fik lov at beholde noget af Kjeldkær. Da han rejste ind i Danmark igen i 1566, blev også han rigsråd og fik sit gods tilbage. I 1574 skilte han sig dog endelig helt af med det i et bytte med kong Frederik II, som solgte det videre fire år senere.

Den nye ejer var Laurids Skram, og han gjorde gården til en hovedgård igen. Gennem det meste af 1500-tallet var Kjeldkær ellers blevet drevet som en almindelig bondegård. Selvom den blev gjort til hovedgård, betød det dog ikke, at der begyndte at bo herskab her igen. Kjeldkær fungerede som en avlsgård under en større herregård, den nu nedlagte Hastrup.

Skramfamilien giftede sig ind i en mecklenborgsk slægt, og da de solgte gården i 1671, var det da også mecklenborgeren Sivert von Lützow, der købte den, og han valgte modsat de tidligere ejere at bosætte sig på Kjeldkær. Derudover fik han gården anerkendt som adelig sæde-

gård, men det viste sig at være økonomisk ulempe. Sønnen solgte da også snart Kjeldkær videre til forpagteren.

I 1731 kom gården til Gerhardt Hansen de Lichtenberg på Engelsholm. Han var en byggelysten herre, og det kom kirken i Bredsten til gode, men ikke Kjeldkær. Gården blev tværtimod reduceret til en forpagtergård under Engelsholm. Da sønnen solgte Kjeldkær i 1770, var det dog med både fæstegårde og tiender. Gården var blevet komplet, hvilket vil sige, at der hørte over 200 tønder hartkorn under hovedgården, og at man derfor fik skattefrihed for den jord. Det varede dog ikke længe.

Køberen Hans Severin Steenstrup byggede en ny hovedbygning, som stod helt indtil 1990. Han solgte også mange af fæstegårdene fra, og hans svigersøn Lauritz Ammitzbøll solgte resten af fæstegårdene og tienderne omkring år 1800.

I 1812 købte enken Christine Halling Kjeldkær, fordi hun ville blive gammel på sin fødeegn. Hun døde fem år senere, men inden gik der mange historier om, hvor mærkelig hun var. Hun skal således have fået en manisk idé om at ende som fattig og derfor være taget rundt på diverse auktioner for at spare penge. Der gik endda et rygte om, at hun sultede ihjel på grund af sin nærighed.

Den næste slægt var Godt-slægten, men økonomien var dårlig, og i 1885 gik arvingerne fra boet efter deres moder. Landmandsbanken overtog gården efter en tvangsauktion, og i begyndelsen af 1900-tallet skiftede Kjeldkær ret ofte ejere.

Kjeldkær var gennem sidste halvdel af 1900-tallet ejet af slægten Ulbæk, som i 2012 solgte Kjeldkær godsejer p.p. Jens Teglgård Jensen, Hvolgård. Hans landbrug omfatter 800 ha.

Frihedsbroen med tysk grænsegendarm, 1914. For at ingen skal krydse broen illegalt, er en del broplanker blevet fjernet.
Foto: Vejen Lokalhistoriske Arkiv.

Frihedsbroen

Linda Klitmøller, tidl. museumsinspektør, Museet på Sønderkov fortæller om Frihedsbroen, som slægtsgårdskredsen for det Sønderjyllandskredsen besøger den 12. maj.

Frihedsbroen har en lille, men vigtig plads i den nationale kamp i perioden fra 1865 til 1920. Her krydsede sønderjyderne nemlig Kongeåen, når de skulle til møde i Skibelund Krat.

Broen var oprindeligt en spinkel træbro, kun velegnet til gående trafik. I 1922 blev den erstattet med den nuværende solide stenbro.

Forbindelsesled til Skibelund Krat

Gården Beistrupgård i Københoved ejede jord på begge sider af Kongeåen. Jordene var oprindeligt forbundet af et vadested. Senere opførte ejeren af Beistrupgård en smal træbro på stedet. I forbindelse med broen havde ejeren en ålegård i åen.

Efter 1865 blev Frihedsbroen vigtig. Her krydsede sønderjyderne Kongeåen, når de skulle til møde i Skibelund Krat. Broen var smal og vanskelig at passere med et køretøj. Den ringe daglige trafik var årsagen til, at de preussiske myndigheder i perioden 1864-1920 ikke oprettede en anmelderpost her, men kun bemandede broen ved særlige lejligheder.

De tyske grænsegendarmere holdt til i et simpelt træskur. På de store mødedage i Skibelund Krat noterede de omhyg-

geligt navnene på alle de sønderjyder, som krydsede broen for at gå til møde i Skibelund Krat.

Broen rives ned

Under 1. Verdenskrig rev de tyske myndigheder halvdelen af træbroen ned for at sikre sig, at ingen på flugt fra tysk militærtjeneste ulovligt krydsede Kongeåen her.

Den smalle bro, som ikke kunne klare tung kørende trafik, var årsagen til, at man i 1922 besluttede at erstatte den spinkle træbro med den nuværende solide stenbro. Broen blev bygget på privat initiativ og er delvist privat finansieret.

Ejeren af Beistrupgård Hans Diderik Kloppenborg-Skrumsager gav 10.000 kr., Skibelundforeningen bidrog med 3.000 kr., Askov Højskole gav 1.000 kr. og Haderslev og Ribe Amt bidrog hver med omkring 2.000 kr.

Frihedsvej til Frihedsbroen

Broen stod færdig til brug i 1924. I 1926 anlagde Malt Sogneråd Frihedsvej, som førte fra Skibelund Krat til Frihedsbroen. Skibelundforeningen ydede et bidrag på 3.000 kr. til vejens anlæggelse. Nu blev det for alvor let for sønderjyderne at komme til møde i Skibelund Krat.

NYT FRA KREDSENE

Kredsens arrangementer er interessante, og alle medlemmer er velkomne til at deltage i det, der har interesse. Hvis man vil vide mere om et arrangement, så tag kontakt med formanden for den arrangerende kreds, navn og telefonnummer findes side 2. Se i øvrigt foreningens hjemmeside.

Himmerlandskredsen

Kredsen indbyder til besøg og generalforsamling, mandag den 6.april kl.18.30 hos firmaet Glerup Filtsko A/S, Stensgaardvej 4, 9600 Aars, hvor vi skal høre Nanny og Ove Glerup Kristensen fortælle om deres liv, og hvordan det startede - som en tilfældighed -med at Nanny i 1993 for første gang lavede et par støvler af ren naturlig uld fra deres egne gotlandske pelsfår, til i dag, hvor der eksporteres varer til hele verden.

Vi samles i frokoststuen, hvor Nanny og Ove fortæller og viser billeder fra deres spændende liv, bagefter får vi serveret kaffe, te og et stykke kringle eller wienerbrød, samt en småkage.

Når kaffen m.v. er nydt får vi en rundvisning på virksomheden.

Bagefter afholder vi generalforsamling med dagsorden ifølge vedtægterne.

Der serveres øl eller vand ved generalforsamlingen.

Det koster 50,00 kr. pr. person for dette interessante besøg. Af hensyn til kaffen m.v. er der tilmelding senest torsdag den 2. april til tlf./sms 21555950 eller mathy@postkasse.net

Mads P. Christensen

Himmerlandskredsen og Vendsysselkredsen

Kredsene indbyder til besøg, torsdag den 14.maj kl.19.00 på Kalumgården v. Lis Ladekarl og Jørn Larsen, Vester Starengvej 129, 9700 Brønderslev. Vi ser deres imponerende samling af dukker, dukkevoerne, radioer, mobiltelefoner, musikinstrumenter, knallerter, motorcykler, biler, traktorer m.m. Det meste er fra tiden da farfar og farmor, morfar og mormor var børn og indtil de er blevet aktive pensionister. Aftenen slutes af med jeres medbragte kaffe/te og kage m.v. Husk også kopper.

Dette spændende besøg koster 60.00 kr. pr. person.

Venligst tilmelding senest mandag den 11.maj til tlf./sms 21555950 eller mathy@postkasse.net

Midtjysk kreds

Bestyrelsen for Midtjysk Kreds har været samlet for at planlægge nogle møder i år 2020 og vi tilstræber fire møder som vi plejer. Som altid var det et meget hyggeligt bestyrelsesmøde, hvor alle syv bestyrelsesmedlemmer fra nær og fjern deltog. Mødet fandt sted hos Anders Chr. Petersen i hans fine herskabelige stuehus i Sønderbæk tæt på Randers. Vi talte også om medlemstilbagegangen på landsplan i Slægtsgårdsforeningen og hvordan det påvirker fremtiden. Midtjysk Kreds er stadig en af de største kredse, men også her falder der medlemmer væk. Vi har dog også tegnet nye. Vi har lokalt et givende fællesskab som vi helst ikke vil miste.

Jens Skytte påtog sig at få det første besøg på plads og det er lykkedes. Det bliver et besøg hos Bredsgaard A/S på Parallelvej 19 per 8620 Kjellerup. Datoen bliver tirsdag den 7. april kl. 18.30 og virksomheden vil give kaffe, så I bedes tilmelde jer. I er velkomne til at invitere jeres medhjælpere. Der er tilmelding senest den 3. april på e-mail gunhildom@gmail.com

Bredsgaard A/S er en gammel virksomhed der blev grundlagt i 1929 og har navn efter den tidligere ejer. Virksomheden lå tidligere på hovedgaden gennem Kjellerup by, men blev for en del år siden flyttet ud i det nye industrikvarter ved omfartsvejen. I takt med at maskinerne blev større blev pladsen for trang. Der er nu 28 ansatte og ejeren er Bent Hansen med Ivan Tang som administrerende direktør. Bredsgaard beskæftiger sig med køb, salg, service og forhandling af have og parkmaskiner. Så den bynære beliggenhed er en fordel med de mange græsklippere, hækklippere, trimmere og fejmaskiner der skal til for at holde en parcelhushave up to date. Det betyder at Bredsgaard er forhandler af et stort antal mærker som Claes, Kuhn, Hardi, Stiga, Simplicity, Ferris, mv.

Gunhild Olesen Møller

Ringkøbingkredsen

Den 19. maj 2020 arrangerer kredsen udflugt til Hytterne i Værmengene. Det var de gamle familier omkring Ringkøbing Fjord, der skabte området, og de gamle skure blev til jagthytter. For 50 år siden ville nogle fjerne hytterne for det landskabeliges skyld, men resultatet blev en fredning af hytterne.

Vi mødes kl. 19 ved Hyrdehytten. Her fortæller Hans Jørgen Nielsen og Harry Jensen om området.

Man skal selv have kaffe og kage med, men ellers er aftenen omkostningsfri.

Skulle vejret ikke være til udendørs brug, kan vi være under tag.

Der venter medlemmerne en interessant aften med natur og kultur.

Den 12. august indbydes til driftsbesøg hos Bertel Hestbjerg, Nr. Feldingvej 100, 7500 Holstebro. Han er 15. generation på gården, som drives med økologisk svineproduktion.

NYT FRA KREDSENE

Sjælland Syd

Kredsen afholder generalforsamling torsdag den 5. marts 2020 kl. 15.30 på Lundby Efterskole (tidligere landbrugs-skole).

Program:

- 15.30-16.15 Fortælling om skolen ved forstander Lars Schou Jensen.
Hvordan er det at gå på Lundby Efterskole, ved 2 efterskole elever.
Kaffe med kage nydes.
Derefter rundvisning på Lundby Efterskole.
- 17.30 Generalforsamling.
- 18.30 Smørrebrød, bestilles ved tilmeldingen til Torben Knudsen 20326670 eller Jens Hansen 29701267.
- 19.00 Ole G. Nielsen. Lokalhistorisk om Sydsjælland (Ole G. Nielsen er redaktør på Slægtsgårdsbladet).

Tilmelding:

Torben Knudsen 20326670 eller Jens Hansen 29701267.

Jørgen Elholm.

Sønderjyllandskredsen

Kredsen indbyder til udflugt og generalforsamling den 12. maj. Vi samles ved Frihedsbroen, Frihedsvej 6 B, 6630 Rødding, kl. 19.00, hvor vi får et glimt af Frihedsbroen, Jørgen Kloppenborg Skrumsager vil fortælle om Frihedsbroens betydning, før genforeningen i 1920. Derefter går turen videre, hvor vi får en kop kaffe på Bennetgård, Skravetvej 5, 6630 Rødding. Der vil Lola Larsen fortælle historien om Bennetgård og dens betydning for det danske mindretal.

Der holdes generalforsamling samme aften.

Dagsorden ifølge vedtægterne.

Der ønskes tilmelding senest 3.5 til Anker Lund 74848468 eller Paul Henrik Hansen 51782725

Paul Henrik Hansen

Vestsjællandskredsen

Sommerudflugt den 8. juni. Kl. 14.00 samles vi ved Fugledegård, Bakkendrupvej 28, 4480 Store Fuglede. Vi hører om de berømte fund fra vikingetiden, og ser os omkring. Medlemmerne medbringer selv kaffe og kopper, bestyrelsen sørger for brød.

Fra Fugledegård kører vi til Sæby kirke, hvor vi hører om bygningen, kalkmalerierne m.m.

Tilmelding senest 1. juni til Ole G. Nielsen olegn@mail.tele.dk eller 24 93 34 12.

Karen Andersen

Nye

MEDLEMMER

Jacob, Eva og Knud
Skovgaard Jensen
Skovgård
Veddingevej 13, Høve
4550 Asnæs.

Marie Nielsen
Limfjordsgade 16, Koldby,
7752 Snedsted

Inger Tange og
Lars Johannes Jensen,
Ulkenrup,
Ulkenrupvej 23,
5450 Otterup

Anne Marie og Niels Jørgen
Grouleff,
Sivestedvej 26,
8560 Kolind

Sejer Bisgaard
Lødderupvang 27
7900 Nykøbing M

Tilmelding til Dansk Slægtsgårdsforenings årsmøde 2020

Foreningen råder over et vist antal værelser, der tildeles efter først til mølle princippet.

Tilmelding skal foretages skriftligt eller per e-mail til Slægtsgårdsforeningens kasserer.

Connie F. Neumann, Valmuevænget 8, Grønnemose, 5560 Aarup

E-mail: zental@outlook.dk

Tilmeldingsfrist 15. marts 2020. For deltagere der ikke skal overnatte **senest den 10. april.**

FØLGENDE DELTAGERE TILMELDES (skriv tydeligt):

Navne _____

Adresse: _____

Telefon: _____ E.mail: _____

Hermed bestilles (skriv antal personer)

	Antal	
Møde	_____	Bustur og kørsel i bus under hele årsmødet
	_____	Besøg på Harritslevgård og frokost
	_____	Besøg på Nørupgård, foredrag og middag fredag aften
	_____	Besøg på Gårdhaven, Engmarkgård og Historisk Værksted
	_____	Årsmøde lørdag med kaffe, lagkage og frugt
	_____	Festmiddag lørdag
	_____	Besøg og frokost søndag
Overnatning	_____	Overnatning i dobbeltværelse fredag til søndag
	_____	Overnatning i enkeltværelse fredag til søndag
	_____	Overnatning i dobbeltværelse lørdag til søndag
	_____	Overnatning i enkeltværelse lørdag til søndag

Afbud: Eventuelle afbud meddeles snarest til Conni F. Neumann

..... KLIP

KOPI TIL EGEN ERINDRING:

Hermed bestilles (skriv antal personer)

	Antal	
Møde	_____	Bustur og kørsel i bus under hele årsmødet
	_____	Besøg på Harritslevgård og frokost
	_____	Besøg på Nørupgård, foredrag og middag fredag aften
	_____	Besøg på Gårdhaven, Engmarkgård og Historisk Værksted
	_____	Årsmøde lørdag med kaffe, lagkage og frugt
	_____	Festmiddag lørdag
	_____	Besøg og frokost søndag
Overnatning	_____	Overnatning i dobbeltværelse fredag til søndag
	_____	Overnatning i enkeltværelse fredag til søndag
	_____	Overnatning i dobbeltværelse lørdag til søndag
	_____	Overnatning i enkeltværelse lørdag til søndag

Afbud: Eventuelle afbud meddeles snarest til Conni F. Neumann

Kommende kredsaktiviteter

Her bringes oversigten over kredsens aktiviteter for de næste par måneder.
Udførlig indbydelse ses i afsnittet "Nyt fra Kredsene" og på foreningens hjemmeside.

Himmerlandskredsen

Mandag den 6. april kl.18.30 besøg og generalforsamling hos
firmaet Glerup Filtsko A/S i Års.

Himmerlandskredsen og Vendsysselkredsen

Torsdag den 14.maj kl.19.00 besøg på Kalumgården, 9700 Brønderslev.

Midtjysk kreds

Tirsdag den 7. april kl. 18.30 besøg hos Bredsgaard A/S på Parallelvej 19 Kjellerup.

Ringkøbingkredsen

Tirsdag den 19. maj kl. 19.00 udflugt til Hytterne i Væmøngene.

Sjællands Syd

Torsdag den 5. marts kl. 15.30 på Lundby Efterskole: Vintermøde med generalforsamling.

Sønderjyllandskredsen

Tirsdag den 12. maj kl. 19.00 udflugt og generalforsamling.

Vestsjællandskredsen

Mandag den 8. juni sommerudflugt til Tissøegnen.

